

Értesítések

orth. köser vege-
jesarnoka Reg. Fer-
ueca) 10 szám alatt
mált tejművek saját
Ugyanott naponta
tejt házhoz szállítva

szeszület italmérés-
átadó. Esetleg pénz-
ebbit: Rubin ruba-
29.

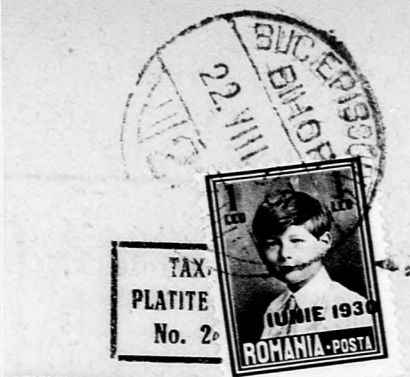
költözés miatt új esa
a. 2 konyha, mellék-
50.000 lej, ugyanott
ebédli butor és esil
és szép filodendron-
13.

URÁNIA

A vándor

XIII EVF. * SZAM 183
Ciuj—Kolozsvar, 1930
augusztus 23 Szombat
5690 EV - AB 28

Uj Kelet az egyetemes erdelyi
kánati zsidóság politikai
napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a
széles megjelölésével engedjük
meg.
Írásokat nem küldünk vissza
és megőrésükre sem vállalkosunk

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassal-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	1150 Lei
Félévre	600 "
Negyedévre	320 "
Egy hónapra	110 "

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések tarifa szerint
vetetnek fel.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A memorandum-párbaj

A nemzeti-parasztpárti kormánynak két pénzügyi szakértője van és is összekaptak az ország gazdasági hitelválságának a legsürgősebb megást igénylő kérdésében. A szenzációs bucaresti sajtó igyekezett poli-ai botránnyá felfújni azt a legna-obb nyilvánosság előtt lezajlott vitát, mely Madgearu ipariügyi és Manoi-ku közlekedésügyi miniszterek között t. S kétségtelenül igaz, hogy ilyen természetű ellentéteknek két mter közötti kiborbanása nem tulsá-an alkalmas arra, hogy az illető kor-ty programbeli és ideológiai egysé-a legkedvezőbb színben állítsa be. ideális értelemben vett demokrácia npontjából egyenesen örvendetesnek tartani ezt a memorandum-párbajt, ál is inkább, mert így a közvéle-nyek is alkalma volt alapos bete-ést nyerni a hitelválság kérdésének komplexumába és tudomást sze-azokról a módozatokról, amelyek a két szakminiszter a krízis meg-át lehetők tartja.

ideneke előtt is el kell ismerni azt, hogy Manolescu, mint Madgearu ilapos munkát végeztek. Mindket-lapos felkészültséggel, komoly és es statisztikai adatokkal felszerel-utatták ki, hogy a hitel mai válsá-az ezel együtt járó magas kama-let az ország nemzetgazdaságá-tpját képező mezőgazdaság teljes-ásra van kárhóztatva. Manolescu-ramandumában csak a mezőgazdá-ehelő adósságok konvertálására vaslatokat. Mig Madgearu arra uspontra helyezkedik, hogy a me-lasági hitel krízise egy része csak ilános hitelválságnak és így meg-és esik a probléma általános lásának keretén belül képzeltető z azonban Manolescu koncepció-ulságosan merész megoldást ja-adding a Madgearu-féle tervezet-én óvatos és a siker esetén is okozatosan és hosszú idő múltán meg a kívánt eredményeket.

azonban nem hiszi, hogy a hitelezőt rá lehetne venni a földhitel-levelek meg-vásárlására. Ezenkívül is igen veszélyes nek tartja Manolescu tervét, mert a földhitel-levelek árának hullámlása a hitelezők anyagi összeomlásához vezet-ne. Madgearu bizonyítékul azt hozza fel, hogy a néhány esztendővel ezelőtt kibocsátott járadékpapírokat 48-as ár-folyamon jegyzik, tehát értéküknek fe-lét sem fizetik meg. Madgearu ezzel szemben mezőgazdasági jelzaloghitelin-tézetek felállítását javasolja, amelyek a külföldi tőke segítségével olyan olcsó kamatu hiteleket folyósítsanak a ma-gángazdaságnak, hogy azokból a jelen-legi drága tartozások is kifizethetők le-gyenek.

Manolescu radikális megoldást ajánl tehát, míg Madgearu egy talán tulsá-gosan is óvatos tervezet segítségével gon-dolja a válságból való kivezető utat megtalálni. Egyiknek is, másiknak is meg vannak a maga előnyei és nem té-vedünk, ha azt állítjuk, hogy az igaz-ságot valahol a középben kell a kormá-nyak megtalálnia. Annyi mindenestre bizonyos, hogy bármennyire is nívós és tartalmas legyen a két miniszter közötti vita, az ország gazdasági helyzetének megoldása nem tűr további halasz-tást. Nincs idő most teoretikus kontro-verzák lefolytatására, mert az idő gyors és energikus intézkedéseket igényel.

hez, sem pedig egy kompromisszumhoz fűzni. Ugy Madgearu, mint Manolescu, az állam intervenciójára alapítják ter-veiket s az államnak a gazdasági hely-zetbe való beavatkozásától várják a vál-ság megoldását. Már pedig a gazdasági élet jelenségei olyan komplexumot ké-peznek, amelynek meg vannak a maga törvényei és amelyek mellett elhaladni, vagy azoknak hatásait külső beavatko-zással megváltoztatni vajmi nehéz fel-adat. Románia válsága megnyilatkozása csupán a világrkízisnek és amíg a világ gazdasági és pénzügyi válságában válto-zás be nem következik, addig a romá-niai helyzet enyhítése nehezen képzel-hető el.

„A kormány erősebb, ellenfelei pedig gyengébbek, semhogy hamarosan változás lehetne“

A király alkotmányosan akar uralkodni és sohasem gondolt olyan tervekre, amelyeket állítólagos barátai tulajdonítanak neki

— mondotta Ioanitzescu volt belügyi alminiszter a diktatúráról és demokráciáról adott nyilatkozatában

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. Ioanitzescu volt belügyi alminiszter ér-dekes nyilatkozatot adott a politikai helyzetről az Adevarul egyik munka-társának. Ioanitzescu kijelentette minde-nekelőtt, hogy nem hiszi, mintha a dik-tatúra problémája aktuális volna Ro-mániában. Azok az ifjú urak, akik ebe-n a kérdésben agítálnak és akik sze-retnék úgy beállítani a dolgot, mintha akciójuk az uralkodó jóváhagyásával találkozna, vagy komédiások, vagy pe-dig rajongó utópisták. Romániában nem lehet bevezetni a diktatúrát már csak azért sem, mert az ország erre semmi-lyen szempontból nincs felkészülve.

Pártok nélkül nem képzelhető el az állam normális élete

— Igaz, — mondotta Ioanitzescu — hogy a politikai pártoknak nagy hibáik is vannak. Az adott helyzetben azonban mégis csak a legjobb kormányzati ins-trumentumot alkotják és a politikai pár-tok közreműködése nélkül az ország normális politikai fejlődése el sem kép-zelhető. Meg vagyok győződve róla, hogy Károly király alkotmányosan akar uralkodni és sohasem gondolt azokra a tervekre, amelyeket állítólagos barátai neki tulajdonítanak.

A politikai helyzetről szólva Ioani-tescu kijelentette, hogy a nemzeti pa-rasztpárti kormány még elég erős, el-lenfelei pedig tulságosan gyengék ahhoz hogy egy közeli változás valószínűk tünjék. A nemzeti parasztpárt csak egy kis részét valósította meg — eddig kormányzati programjának és sok feladat vár még elvégzésre. Amennyiben azon-ban a kormánynak menni kellene, ugy helyét egy különböző személyiségekből összeállított kabinet váltaná fel, amely a jelenlegi törvényhozási ágakkal dolgozna együtt. A parlament összetétele olyan, hogy megvan a lehetősége egy kötött programmal rendelkező, nem tisztán nemzeti parasztpárti politiku-sokból összeállított kormány támogatá-sára. Nehezen képzelhető el, hogy a je-lenlegi parlament — ha egy ilyen kormá-ny támogatása, vagy a feloszlítás között kellene választania — az utóbbi mellett döntene. A parlament felsőbb

rendeletre való feloszlítását pedig ér-kölsi lehetetlenségnek tartja.

Komoly változások lesznek a nemzeti parasztpárt vezetőségében

Az Adevarul hosszabb cikkben fog-lalkozik a belpolitikai helyzettel. A lap szerint a nemzeti parasztpárt vezetősé-gében a közeljövőben komoly változások lesznek. Az sem látszik kizártnak, hogy amennyiben a kormány továbbra is uralkom marad, úgy meg fog változni

a kabinet külső fizionómiája is. A nem-zeti parasztpárt továbbra is birja az uralkodó bizalmát, a párt azonban csak abban az esetben fogja magát a hatal-mon tarthatni, ha a kormányból kivál-nak azok a miniszterek, akik tehet-letlenek bizonyultak a kormányzás kü-lönböző terepümain. Ellenkező esetben a Maniu-kormányt koncentrációs, vagy különböző személyiségekből összeállított kormány fogja össze felváltani, amely a jelenlegi törvényhozási házakkal fog dolgozni.

Bratianu Vintila szeptemberben lemond pártelnöki tisztéről

Bratianu Vintila a jövő héten érke-zik haza nyári szabadságáról. A libe-rális párt vezére Marienbadban tartotta meg szokásos nyári kuráját, majd innen a Tátrába utazott és bejárta a Tátra különböző nyaralóhelyeit. Mihelyt Bra-tianu Vintila hazaérkezik, azonnal ösz-sze fogja hívni a liberális párt vezérő bizottságát, amely az aktuális belpoli-tikai problémákkal fog foglalkozni. A lapok úgy tudják, hogy ezen az ülésen már fel fog merülni a liberális párt ve-zetőségváltozásának kérdése. A Curen-tul szerint Bratianu Vintila szeptember folyamán be fogja adni lemondását.

Gheorghe vezetése alatt álló liberálisok elsősorban Erdélyben akarják megkez-deni politikai kampányukat abban a reményben, hogy Erdélyben Bratianu Vintila nimbuszát könnyebben fogják tudni megtámadni, mint a többi orszá-grészekben. A georgisták erdélyi tago-zata Vointa Ardealului címen már meg is indított egy politikai hetilapot, amely nek az a célja, hogy a liberális párt er-délyi korifeusait áthódítsa Bratianu Gheorghe táborába.

Raducanu Bécsben tárgyal a külföldi pénzemberekkel

Ma este Raducanu Bécsben találkozik a német és váci pénzemberekkel, akik-kei a romániai városok háboru alatti kölcsönös törlesztése ügyében tárgyal. Ez alkalommal szóba kerül egy másik kölcsön, amelyet a romániai községek vennének fel, ugyszintén az idegen tő-kének az autonóm utépítési pénztárba való bekapcsolódásáról is fognak tár-gyalni.

— A TOULONI LŐSZERGYAR ÖT-EZER MUNKÁSA MEGÜTKÖZÖTT A KARHATALOMMAL. Párizsból jellen-tik: A touloni lőszergyár ötezer munása tegnap hatalmas tömegtüntetést rende-zett. A tüntető munkások összeütköztek a rend fenntartására kivezényelt karha-talmi csapatokkal. Több munkás meg-sebesült, huszonnégy agítátort letartó-ztattak.

Mint már megirtuk, a Bratianu

Sorok a tanítványról, aki halálba követte mesterét

*

Meg kell állani egy percere. Fásultság, keserűséget, szkepszt félretéve, néhány pillanatra fel kell emelnünk tekintetünket az emberhez, aki Párizsban egy zsidó orvos tragikus figuráján keresztül megnyilatkozott. Beszélünk kell Sternberg Dánielről, aki innen származott el közülünk s aki pár nappal ezelőtt beleőrült a gondolatba, illetőleg tudatba hogy szeretett mestere és patrónusa: Roy egyetemi tanár nincs többé az élők sorában. Nincs, mert egy autókatasztrófa áldozata lett. És Sternberg Dániel nem tudott beletörődni a megfellebbezhetetlen ténybe, hogy szeretett pártfogója, tanára és mestere nincs többé. Nem tudott beletörődni és öngyilkos lett követte Royt a megsemmisülés mélységeibe...

A tett mindennél meggyőzőbben beszél. Igaz, hogy bárkinek jogában állna megállapítani: Sternberg Dániel egzaltált ember lehetett, mert csak egzaltált ember képes ilyen „elhamarkodott” cselekedetre. Lehet, sőt valószínű, hogy egzaltált volt. Am egzaltációja nem nő, nem politika, tehát nem önös célok irányában érte el a kulminációs pontot, hanem a legtisztább szeretet: a barátság szolgálatában.

Karrier állót előtte, ugynevezett fényes karrier: alig mult 25 éves s máris Párizs rendőrprefekturájának főorvosa volt. Anyagi, szellemi és fizikai erők bőségesen állottak volna rendelkezésére, hogy megtalálja a vigaszt, mely Párizs boulevardjainak szögletén, előkelő szalonnáinak hívőseben s a tudomány örök szomjúsággal megáldott utjain varakozik mindazokra, akik megszorítottak. Sternberg Dániel azonban mindezt nem látta többé azután, hogy Roy professzort letették a párizsi temető sírjába. Mint a hun legendák szolgálói: követte urát a megsemmisülésbe, azzal a különbséggel, hogy ezt nem kényszerből, nem szokásból, hanem lelke megrendültségének kényszere alatt cselekedte.

Goethe, az emberi érzelmvilág legmagasabbrendű megnyilatkozásának a barátságot, még pedig férfinek a férfivel való barátságát tartotta. S ennek a nagy klasszikusnak megrendítően igaza volt. A férfi és nő viszonya sohasem lehet teljesen tisztult és teljesen emelkedett. A szerelem, minden ellenkező állítás ellenére is: csak átmenetileg forraszt össze embereket s a velejáru vágyak, indulatok és ingerek megzavarják a tiszta becsülés, az önzetlen ragaszkodás, az abszolút megértés lehetőségét. A nő is más és a férfi is más. Hogy biológiai, vagy társadalmi okok hatnak közre ennek a valóságnak a kialakításában: az igazság szempontjából közömbös. Valószínű, hogy az idők folyamán a nő és a férfi közötti nagy értelmi és érzelmi távolságokat (nem kvalitatív, hanem kvantitatív értelemben) a társadalom új fejlődési fokozatai el fogják mosni, de a jelen még mindig érezteti velünk a tragikus különbségek súlyát és nyomorúságát.

A férfinek férfivel való barátsága azonban, amennyiben nem az érdek, hanem az érzések és szellemi rokonságok alapján épül fel, mentes az ilyen zavaró momentumoktól. Erősebb, mint a szerelem és tűzállóbb, mint minden érzéki rájongság. Célja nem a kielégülés, hanem a szolidaritás, lényege nem a vágy, hanem inkább az önfeláldozó lemondás. Önzése — az önzetlenség, költészetének maradandóság illuziója, anélkül, hogy a hűségére előírásos esküt, vagy fogadalmat tenne.

Sternberg Dániel tette, mellyel pontot ütött élete és végzete után: ennek a goethei értelemben vett barátságnak és szeretetnek a legkristályosultabb megnyilvánulása volt. Roy professzorhoz nem érdekek fűzték, mert hiszen az még életében elindította őt karrierjének útján, amelyen a professzor halála után, egymaga erejéből is tudott volna továbblépni. Sternberg Dániel egy lélek és egy szellemmel forrott össze professzorával, anélkül, hogy egy testté kellett volna összeforrnia vele, mint az a nő és a férfi szerelme kapasan történni szokott. Ez az összeforrás olyan teljes, olyan, a byroni elképzelést megközelítő volt, hogy Roy professzor halála után Sternberg Dániel számára nem maradhatott más, mint a társtalanság végzetes érzése, a világosság nélkül maradt kutató borzongása, aki a világosság elvesztésével többé nem tudta észrevenni az élet többi fényességét.

Oktalanság volt, amit elkövetett? Lehet. Az élet egyetlen és soha meg nem ismétlődő ajándéka minden élőlénynek

a földön. Sternberg Dániel tehetsége volt olyan mély és értékes, hogy érdemes lett volna ezt a tehetséget az emberiség javára kamatoztatni. Am vannak pillanatok és vannak érzések, amelyek az egyént olyankor anarchistává teszik a társadalom és az emberiség követelményeivel szemben. Vannak érzékeny lelkek, akik nem ismerik a megalkuvást s a rájuk zuhanó fájdalomtól nem

a vigasztalás, hanem az örület utjai felé futnak. Vannak Sternberg Dániel, akikre százszorosán illik a költői megállás, mely szerint mindannyian: „északfok, titok, idegenség s lidéres, messze fény vagyunk”. A párizsi zsidó orvos egy ilyen lidérfény volt a mai emberiség éjszakájában, melynek sötétjében éppen a lidérfények világítanak legtisztábban. Salamon László

Törökország újabb erélyes hangu jegyzéket intéz Perzsiához

London, augusztus 22. Angorából jelentik, hogy tegnap a török kormány minisztertanácsot tartott, amelyen Musztafa Kemal pasa köztársasági elnök is megjelent. A minisztertanács új jegyzék

küldését határozta el, amelyet Perzsiához intéznek a kurd betörések ügyében. Az újabb jegyzék hír szerint sokkal erélyesebb hangon lesz, mint az eddigi török jegyzékek.

Konstancában lelepleztek egy kémiszervezetet, amely egyidejűleg kémkedett Oroszország és Bulgária részére

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Cuvântul értesülése szerint a konstancai sziguranca egy nagyszabású kém-banda nyomára bukkant, amely egyidejűleg a szovjet és a bolgárok részére is kémkedett. A lap szerint a konstancai sziguranca már régebben tudomásra jutott, hogy a városban egy kémiszervezet működik, de mindezt nem sikerült a banda nyomára bukkanni. Tegnap a véletlen folytán le tartóztattak egy Verbanescu nevű konstancai ügyvédet, akiről bebizo-

nyult, hogy a kémiszervezet vezetője és szoros kapcsolatban állott a berlini kommunista központtal. Verbanescu bevallotta, hogy az utóbbi időben sokat utazgatott Cadrilaterben egy német diákkal és diáklánnyal, akikkel jegyzeteket készítettek, de akiknek neveit nem akarta elárulni. A sziguranca házkutatást tartott Verbanescu silistrai lakásán, ahol rengeteg kompromittáló iratot találtak. A kémkedési ügyben a hatóságok tovább folytatják a szigorú vizsgálatot.

Schwartz Menyhért né külföldi mintára berendezett ort. Zsidó leánynevelő intézete (Internátusa) ORADEA Str. Saguna (Kapucinus ucca) 9. sz. alatt Prospektus A beiratások megkezdődtek

Egy szakértő a jövő háborújának borzalmairól

A gázháboru megöli Európát

Nem lehet elmenekülni a gázbombás repülőgépek elől A megmérgezett termőföld — Hogyan dolgoznak az új tankszörnyetek

Általános feltűnést keltett Franz Carl Endres volt német őrnagy könyve a „Giftgaskrieg, die grosse Gefahr“, mely teljes szakzszerűséggel ismerteti a jövő háborújának különböző lehetőségeit.

Utal arra, hogy milyen rettenetes hatással voltak a világháboru alatt a nagy városok polgári lakosságának idegeire a légi támadások. Pedig ezek a támadások igazán csak egészen primitív ösei voltak azoknak, amelyek majd a legközelebbi háborúban jönnek. Londonban egy német légi támadás után 28.000 ember kapott súlyos idegrohamot. Egy napon nyolc ember követett el öngyilkosságot a repülőgépektől való féltelmében. A pánikszerű menekülések során minden egyes esetben többszáz embert tapostak agyon. Aztán voltak „apróbb” mellékmozzanatai is egy-egy légitámadásnak. Egy alkalommal felrobbant egy fegyverekkel megrakott kocsis. Hetvenkét halott, 97 sebesült. Bomba esett egy munició gyárba: 35 halott, 140 sebesült. Felrobbant egy lőporgyár: 100 munkás a levegőbe repült. Ilyenek történtek a világháboru alatt

a kezdetleges repülőgéptechnika és még kezdetlegesebb gázharc tudomány korszakában.

A tank dolgozik

Hogy milyen hatása lesz a legközelebbi háborúban egy-egy ilyen légi támadásnak, azt legutóbb ismertettük Endres leírása alapján. De nemesak a Hinterlandon, hanem a fronton is erősen megváltozott módszerekkel fognak küzdeni. A tank a világháboru végén kezdte meg pályafutását. Azóta óriási módon tökéletesítették a tankokat, tömegesen állnak rendelkezésre, úgy hogy a legközelebbi háborúban már valószínűleg tankhadsergek fognak egymásnak zudulni.

Érdemes kissé részletesebben foglalkozni a modern tankokkal is. Kétféle típus van. Az első az ugynevezett gyors kísérőtank. Egyszemélyes kocsik ezek és óránként 30 kilométeres sebességgel haladnak. Ezek kísérik a gyalogságot, fedezik és „megtisztítják” előtte az utat. A komoly tankok azonban a nehézpáncélú óriáskészülékek. Nyolcvan tonna a súlyuk, sebességük óránként 15 kilométer. Erős tűzérővel vannak fel-

Ha szolid és megbízható helyről LIBAZSIR szükségletét beakarja szerezni, írjon vagy kérjen árajánlatot KLEIN orth. Kóser zsidó és baromfiészakosokból Oradea, Saguna 6. Alapítva 1912 Szállítás postán és vasúton saját bődönben.

szerelve és megjelenésük a csata fontosabb pontjain döntő jelentőségű. Ezek az óriástankok keresztüljárhatnak kisebb épületeken és fiatal erdőkn. Ugyszó van nem ismernek akadályt.

Endres idéz egy Heigl nevű osztrák mérnököt és katonai szakértőt, aki írja, milyen lehet az elkövetkezendő háboru egy jelenete.

Gyilkol a füst és g

Nem fantasztikus leírás ez: az 1926-4 angol hadgyakorlatok eredményei alapján íródott:

— Egy tizenhatszáz fős ágyúval való üteg a baloldalon állott fel. Azt megjelent egy sereg egy- és kétszeres lyes kis tank. Tébolyultan rohantak előre. Egy bozót mögül vészjóslóan cillantak elő a készenálló óriástankok lámpái. És ezek az óriási, félelmes hájarművek egyik pillanatról a másik előrobogtak a bozótból és megkezdődött a szörnyű támadás, ágyudörgés és g fegyverzakatolás közepette. Már jában állott a nagy harc, amikor hírte megjelent az égen egy repülőgéprajgepek nyomban beavatkoztak a küzlembe. Amikor már biztos volt, hogy megtört az ellenség ellenállása, a kók a tűzérő fedezete mellett visszavonultak és ugyanakkor kivonultak a gépfegyveres autók sok. A gépfegyveres autók megállt, fejlődött és ez a rettenetes gépfegy front tüzte ki feladatát, hogy megtsa az ujonnan elfoglalt állásokat. V előjött egy magános tank, végigvona a front előtt és füstfelhőbe bor mindent, úgy hogy egyáltalában lehetett látni.

Ez a füstfelhőkészítés szintén a modernebb háborus technika „diadala”. A repülőgépek száma rendkívül fontos, hogy füstfelhőzt szülékkel legyenek ellátva. Ha a repülőgépek megtámad egy várost, a füstfelhőt is fejleszt, amely betmagát a rajt és a megtámadott részt. Ennek egyrészt az a célja, a repülőgépeket láthatatlanná elhárító ütegek számára, másrészt pedig megakadályozni a megtámadott területen a mentési munkálatok fokozni a pánikot. Elképzelhető milyen rémület lesz urrá mind amikor a sűrű füstfelhőtől egy szem lehet látni és ebből az állhatatlan homályból csak a robbant szüntelen zaja hallatszik és a lerolt tömegek halálordítása. Az er nem látnak menekülni és nem tudják hogy melyik irányból melyik pártban érheti el őket a halál.

Bacillus

Vannak azután még elképesztőhetőségek. Ezekről egyelőre keveset tudunk, utopisztikus formákban a szakemberek beszélgetni, csak a legközelebbi háborúban megvalósulnak. Repülőgépekről igazán volna irrtózatos tömegű bacillusokat ledobni a városokra. Így aránylag nagyon könnyen megfertőzni tudópestissal egy egész vagy egy rész vidéket. Csak egy fegyver, a járvány az ellenségesség átveszaphat fronton át a mi országunk is. Régen felvetették már azt az ötletet, hogy az ellenség ország területeire kell tenni. Könnyű kugyagban pusztító parazitákultúrát tenyészteni és ezeket repülőgépekről a szántóföldekre s a baktériumháboru a jövőben valószínűleg szorosan össze fog kapcsolódni a gázh. és méregháborúval.

Amíg tehát a frontokon tan megéi és repülőgépplokkok osztrák ezres zériákban a halált, amíg terland városait órák alatt pusztítja a légi gáztámadások: a falvidék népének millióit repülőgépesztett szörnyű járványok fogják tizedelni, a természet pedig ugya levegőből lezúdított parazitákultrákra, hogy fellépjen az ellenhibebb szövetségese: az éhínség. megesen lezúdított bacillusok és mukban fellépő járványok ter sen nem maradnak elszigeteltet lenül át fognak terjedni a szomszédos országokra is. A jövő háta a semlegesség sem fog teljes védeni a háboru boorzalmaitól.

Siremléket, sirszegélyző rámat

továbbá minden kőfaragó-ipari munkákat művészies kivitelben, 3 évi jótállással, készít

SZABÓ ENDRE kőfaragó iparvállalata

CLUJ, Cămin Regele Ferdinand 56. szám

Figyelmeztetés! Kérem cégemet össze nem téveszteni más hasonló névű céggel!

Raktáron tartok: kül- és bel-földi prima minőségű márványt és gránitot!

Besz

„Szabó kulása

Bucuresti— (Az Uj Kelet tudósítójától). Nem történt érdemes volt uti- és hálót nyitván szociális munkát, mennyire érte től értesült költött, me emelte fejét és tudomását. jövet Kocsis podgyászom tárgy a fülk alhattam volna. A ploesti nak és limo jára ébredte és fásasztó kinyújtóztat az állomás gosan zajló királyságban esengettek. mentem. Ne utitársat tartalmazó mérnök ke mélyébe legfrisebb csavarodó homlokába. goskeretes ülő mély kő ujságrenget

Alighogy pályaudvarra emelte arcát professzor szozott a leg areát keresz mélyebbek, nap egészen areot, amehányatott mult előt pártból val azt hitték, tika karriert. Am a politikus sorsu dig nem ad parasztpárt dón ezt is e sorozatban fölött, akik sért okolt. vii birtokár zik. Időnként beutazik B gyalásokat. Üdvözlőresgél emlé

— Ön egy munkatárs. Felhívom zionómiaja keresztül az szélén keser

— Tizen-tam előzőt, amikor o már régen tálvá. Egy volt életem dolgokat eg ből, ha nem nak, amit a vannak! — akkor már volna... — Mivel professzor — Mint kodó. Irány komon. Utá nak és szorozatomo

„Egyetlen nyugodt pillanata sem volt életemnek“

Beszélgetés Constantin Sterével, a bucovi remetével Ploestitől-Bukarestig

„Szabotálták a közigazgatási reformot“ — mondja Stere, aki új parasztpárt alakulását reméli, és nem zárkozna el az elől, hogy visszatérjen a politikai életbe

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ploestiig nem történt semmi, ami feljegyzésre érdemes volna. Legfeljebb annyi, hogy uti- és hálótársam egy vasuti mérnök, nyilván szórakozottságból, elcserejtette utitársammat. Erről az engem is valamennyire érintő eseményről a kalauztól értesültem, aki Kiskapuson felelt, mely hajlongások között leemelte fejem felül a mérnök táskáját és tudomásomra hozta, hogy visszajövet Kocsárdon megkaphatom saját podgyászomat is. Miután egyéb események a fülkémbe nem voltak, nyugodtan alhattam tovább.

A ploestii pályaudvar rikkancainak és limonádéárusainak éktelen zajára ébredtem meg. Egy ilyen hosszú és fárasztó utazás jölesik az embernek kinyújtózni elgémberedett tagjait az állomás peronján, amelynek hangosan zajló élete elámulja, hogy a régi királyságban vagyunk. Már indulásra esengettek, midőn fülkémbe visszamentem. Nem kis meglepetésemre új utitársat találtam a szomorú emlékeztető mérnök helyén. Az utitárs a fülkém mélyébe húzódva, eltemetkezett a legfrissebb bukaresti lapokba. Öszbeesavarodó haja dus tinésekben hullt homlokába. Ezenkívül csak egy világoskeretes pápaszem és egy amögött ülő mély kék szempár kandikált ki az ujságrengetőből.

Stere, az utitárs

Alighogy a vonat kigördült a ploestii pályaudvarról, a titokzatos utas felémelte arcát. Constantin Stere volt. A professzor exteriörje nagyon megváltozott a legutóbbi hónapok alatt. Az arcát keresztül-kasul hasító barázdák mélyebbek, szuggesztivebbek lettek. A nap egészen lebaráncította ezt a sápadt arcot, amelynek minden vonása egy hányattott és szenvedésekben gazdag múlt élő tanuja. A nemzeti parasztpártból való kényszerű kilépése után azt hitték, hogy Stere hányattott politikai karrierje után pontot tett az idő. Am a politikai pártoknak ez a tragikus sorsu „Prügelknabeja“ még mindig nem adta fel a harcot. A nemzeti parasztpárt volt utolsó mentővára. Midőn ezt is elveszítette, lendületes cikksorozatot hozsuzta meg magát azok fölött, akiket a pártból való eltávolításért okolt. Azután visszavonult bucovii birtokára, ahol memoárjain dolgozik. Időnként azonban felül a vonatra, beutazik Bukarestbe és titokzatos tárgyalásokat folytat.

Üdvözlöm, Stere egy pillanatig kesregél emlékeztetésben:

— Ön egy kolozsvári kisebbségi lap munkatársa. Ugy-e?

— Felhívom a figyelmét arra, hogy fizionómiája milyen változásokon ment keresztül az utóbbi időben. Stere szája szélén kesernyés mosoly jelenik meg.

Egyetlen nyugodt pillanata nem volt életemnek

— Tizennyolc éves koromban voltam először letartóztatva Kisenevben, amikor régen Szibériában voltam deportálva. Egyetlen nyugodt pillanata nem volt életemnek és ha nem nézném a dolgokat egy tágasabb perspektívából, ha nem láttam volna mélyére annak, amit az ellenfeleim — kik sokan vannak! — rólam irnak és mondanak, akkor már régen öngyilkos lehettem volna...

— Mivel tölti az idejét Bucoviban, professzor ur?

— Mint akármelyik falusi gazdálkodó. Irányítottam az aratást a birtokomon. Utána néztem az állatállományom és szabad időmben újabb cikksorozatomon dolgozom. Ezek a cikkek

fel fogják ölelni a modern Románia állami életének összes problémáit. Kezdem a legutóbbi alkotmányos változással, azután foglalkozni fogok Románia külpolitikai orientációjával s végül egy külön cikksorozatban foglalkozom majd az ország gazdasági és pénzügyi helyzetével.

Stere elkeseredett kritikája

Természetesen politikáról kezdünk beszélgetni. A nemzeti parasztpárt kormányzása fölött metszően éles kritikát gyakorol Stere. Minden egyes szavából árad az az elkeseredés, amelyet ebből a szomorú sorsu, de kétség-telenül nagykonceptiójú és lenyűgöző tudásu emberből kényszerű távozása kiváltott. Csalódott a jelenlegi kormány tevékenységében és különösen a kormány parasztpárti szárnyának munkájában. Az erdélyi politikusoktól

Hajmeresztő dolgok történtek Beszarábiában...

Es még valami fáj Sterének. Hogy Beszarábiában még mindig oly szomorú közigazgatási állapotok uralkodnak.

— Hajmeresztő dolgok történtek az elmult tíz esztendő alatt ebben a mostohagyermekként kezelt ország részben. Elégiaukat lehetne írni és jeremiáákat lehetne költeni azokról a hihetetlen szenvedésekről, amelyekben a beszarábiai paraszt keresztül megy. A rendőrség, a csendőrség, a sziguranca tíz esztendőn keresztül rémként éltek a beszarábiai polgár lelkében. Cikksorozatomban felsoroltam a beszarábiai közigazgatásnak néhány borzalmasságát. Olyan dolgok is történtek azonban, amelyeket nem mertem nyilvánosságra hozni. Évekkel ezelőtt összegyűjtöttem őket egy titkos memorandumban és ezt átnyújtottam Ferdinánd királynak, hogy maradjon meg az utókor számára.

A nemzeti-parasztpárt uralomra jövele enyhített valamit ezeken az állapotokon, ám a „beszarábiai“ ma is megkülönböztetést jelent.

Rajongó szeretettel beszélt az ő Beszarábiájáról, amely mögötte van tíz esztendőn keresztül, beküldte őt a parlamentbe a leggyilkosabb választási terror idején s amelynek támogatására számit a jövőben is.

Stere vállalna még aktív szerepet a politikában

— Vállalna aktív szerepet a politikai életben professzor ur?

Stere néhány másodpercig gondolkodik, azután válaszol:

— Ha lesz egy olyan, valóban demokratikus politikai csoport, amely felajánlja nekem a vezetést, úgy én vállalni fogom...

— Mire gondol professzor ur?

— Nem lehet tudni, hogy a nemzeti-parasztpárt intaktul megtartja-e egységét, ha majd a jelenlegi kormány elhagyja helyét. Lehetséges, hogy akadni fognak olyan caranista elemek, akik igyekezni fognak egy olyan új politikai alakulatot létrehozni, amelynek vezetésében a reakciós szempontok nem érvényesülnek. A liberálisok két táborba szakadtak, az avarcsanúsok nem vehetők komoly politikai tényezőkként számításba. Szüksége van az országnak erre az alakulatra, vagy arra, hogy a nemzeti-parasztpárt visszatérjen az igazi demokrácia útjára.

— És ebben az esetben lehetséges volna egy kibékülési professzor ur?

Stere rámnéz mélyenülő kék szemével s inkább az arckifejezéséből olvasom ki, hogy ezt nem tartja kizártnak. Azután legyint kezével.

a demokrácia szempontjából nem sokkal remélt. De azt hitte, hogy Mihailache, akit a paraszti osztály emelt fel a topolovenii tanítószágtól a bársonyszékig, intranzigensen ki fog tartani elvei és programja mellett. Az fáj Sterének, hogy nem az igaz demokrácia princípiumai érvényesültek ebben a kormányzásban és különösen fáj az, hogy az ő nagy műve, a közigazgatási reform, nem abban a formában lett törvénytényé, ahogyan azt ő elképzelte és még abban a formában sem alkalmazták, amely formában megannyi retusálás után törvénycikkelyekben sürítették a közigazgatási decentralizációt és a községi autonómia nagy princípiumait.

— Szabotálták a közigazgatási reformot — tört ki Steréből az elkeseredés.

— Ne felejtse el, hogy 65 éves vagyok s a szívem sem egészséges...

Románia sohasem lehet közársaság

Románia politikai jövőjéről beszélt ez után Stere professzor. Kizártnak tartja, hogy Románia valaha is közársaság legyen. A monarchia abszolút tekintélye szükséges ahhoz, hogy a cigánymódra marakodó pártokat fékeltartsa. De szükség van a monarchiára azért is, hogy szimbolizálja a csatlott területek egységét, amelyek közül Beszarabia észak felé, Bukovina és Erdély pedig nyugat felé tendált a multban. Ezeknek a területeknek a monarchia kell, hogy megadja a centripetális erőt.

A Briand-féle páneurópai tervezetről

A személyiségekből álló kormány — diktatura lesz

Ismét a belpolitikára terelődik a beszélgetés. Stere nem tartja kizártnak, hogy a jelenlegi kormány helyét egy ugynevezett „személyiségekből“ álló kabinet váltsa fel. Ez a kormány valóban diktatúrát jelentene — még pedig jugoszláviai mintára — a katonai elem predominálásával.

— Meg vagyok azonban győződve róla — mondja Stere —, hogy egy ilyen kormány csak nagyon rövid életű volna. A demokratikus fejlődést nem lehet utjában megakadályozni.

— Mi a véleménye a legutóbbi zavargásokról? — kérdelem végül.

Stere nagyon szomorunak tartja a történeteket. Az ilyen események és a közigazgatás beszarábiai mintájú kinövései keltették és keltik rossz hírét az országnak a külföldön.

— A legszomorubb azonban a dologban az — mondja —, hogy ez a háboru utáni korszakban, az eszmék és törekvések zürzavarában felnőtt generáció ilyen szűk horizontról látja a román nép érdekeit akkor, amikor korszakalkotó problémák viaskodnak az egész világon...

Megemlítem Sterének, hogy olvastam azt az előszót, amelyet Blumenfeld dr., az Adeverul politikai szerkesztőjének a zsidó kérdést tárgyaló brosúrája elé írt. Blumenfeld dr. a klasszikus asszimiláció szempontjait hangsúlyoztatja brosúrájában és ilyeneket

Olcsó gabonahitel

Az Aradi Termény és Áru-raktár R.-t. Arad beraktározott gabona és terményekre kedvező kamat mellett előleget nyújt.

Igen előnyös feltételek!!!

beszélte ezután Stere. Mai formájában nem tartja megvalósíthatónak. Régen az antant s a központi hatalmak rivalizálása tartotta egyensúlyban Európát. Ez az egyensúly a háboru után megszünt és a Briand-terv megvalósítása egy nagyhatalmakból álló konzorciumnak a rengeteg kis állam fölötti egyeduralmát biztosítaná. Az egyensúly helyreállításához szükséges az, hogy a kelet- és közép-európai államok föderációba tömörüljenek. Ez a föderáció azután sikerrel kontrabalanszozhatná a nagyhatalmi törekvéseket.

Egy husz év előtti beszélgetés Apponyival

A revizionista törekvésekkel kapcsolatosan Stere szőnyegre hozta Magyarország problémáját is, felelevenítve egy beszélgetést, mely közte és Apponyi gróf között több, mint husz esztendővel ezelőtt folyt le.

— Kijelenttem Apponyinak — mondotta Stere, — hogy a nemzetiségi politika a biztos katasztrófába viszi Magyarországot. És Apponyi kérésére kifejtettem azt a véleményemet, hogy Közép- és Kelet-Európa gazdasági és politikai jövőjét az egyes nemzeteknek adandó széleskörű autonómiában látom.

— Hogy képzeli el — esattan fel Apponyi, — hogy mi hozzányulunk ahhoz az alkotmányhoz, amely a mi nemzeti államegységünket kimondja?

— Az alkotmány Apponyi ur emberi kéz műve és amit az ember alkot, azt meg is változtathatja. A nemzeteket azonban a természet alkotta s azokon ép úgy nem változtathat az ember, ahogyan nem változtathatja meg a folyam áramlását... Találkozni fogunk még Apponyi ur és látni fogja, hogy igazam volt!...

— Apponyi még életben van és talán alkalmam lesz emlékeztetni erre a beszélgetésre...

ir: Nem elég, hogy nem tudtuk megválasztani szüleinket... Stere erre a könnyű előszavában melegen megvédte a zsidó nemzeti gondolatot és finoman tudtára adta Blumenfeldnek, hogy „nincs mit szégyelnie szülei megválasztásában“.

Stere mosolyog:

— Megmondtam Blumenfeldnek, mikor megmutatta a brosúrát, hogy nem értek vele egyet és hogy ennek az előszóban is kifejezést fogok adni. Blumenfeld belement és így kerültem én abba a furcsa helyzetbe, hogy megvédtem a judaizmust — egy zsidóval szemben...

A vonat beérkezett Bukarestbe. Stere botjára támaszkodva száll le a kocsiából. Megrokkant, rezignált ember lett néhány hónap alatt ebből a politikusból, kinek egész élete szakadatlan harc volt. Bucsuzik s hamarosan elnyeli a kijárat felé özönlő utasok áradata.

Kasztner Rezső

BÁRHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN.

Biztos egzisztencia
és legalább 8000 lej havi jövedelem biztosított az üzvezi

REKORD
Universal-gyorskötőgéppel

Harianyaneműk és más újabb időben moderné vált kötőtrü-

haneműk előállítását otthonunkban szép és önálló hivatás vagy melki foglalkozás, amelyet előismeretek nélkül mindenütt könnyen el lehet végezni. Mi magunk is megvásároljuk a kész cikkeket jó áraton. Információkat ingyen adunk. Irjon még a mai napon a **Rekord-Stylikmaschinen** címre Medias 500

Fontos különösen négyesületeknek!!

Frankfurt am Main — Jüdisches Knaben-Institut

Tel. Zepp. 55595. — Gegründet 1900. — Trutz 47. — Direktor: P. Klibansky

Gründliche, wissenschaftliche Ausbildung im jüdischen, in fremden Sprachen und Handelsfachern. Vorbereitungskurse zu Aufnahmeprüfungen für alle höheren Schulen.

Jahre können gewonnen werden!

Gewissenhafte Überwachung, beste, streng rituelle Verpflegung der Zöglinge. — Herrliche Villa mit allen modernen Komfort.

Stets gute Resultate. Allererste Referenzen auch in Sighet bei Abraham Herskovits, Grossindustrieller

Hírek a zsidó világból

VILÁGKONGRESSZUS A SZOMBAT SZENTSEGE ERDEKEBEN. Berlinből jelentik: A „Schomre Schabbos“ világ-szövetség augusztus 24-én, vasárnap tartja világkonferenciáját a berlini Ze-neakadémia nagytermében. A kongresszusra 220 delegátust várnak a világ különböző országaiból. Legerősebben Né-metszág lesz képviselve. A bécsi zsidó hitközség szintén elküldi delegátusát. Az összes zsidó politikai irányok képviselői is bejárnak delegátusai elküldésé-ért. A Balkán-országokból is számos de-legátust várnak, ugyszintén Newyork-ból is. Meg fog jelenni dr. Herzog dub-lini főrabbi, továbbá Schneehson, a lu-baviesi rebbe, David Jellin, a jeruzsále-mi Waad Leumi egykori elnöke. A kongresszus alkalmával augusztus 23-án a berlini zsinagógákban is ünnepi isten-tiszteleteket tartanak.

LENGYEL-ZSIDÓ ORVOSOK TA-NULMÁNYI EGYESÜLETE BERLIN-BEN. Berlinből jelentik: Huszonnyole zsidó orvos és orvosnő akik Drezdába utaztak a nemzetközi egészségügyi kiállít-ás megtekintésére, néhány nappal ez-előtt Berlinben tartózkodtak. A német fővárosban az orvosokat és orvosnőket az OZE vezetősége fogadta és kalauzolt-a. A lengyel-zsidó orvostársaságnak bemutatják a berlini zsidó kórházakat, a gyermekkórházat és az agmen-házakat. A társaság elutazása előtt dr. Bernhard Hahn igazgatót, a Joint euró pai vezetőjétől tiszteletet.

A KANADÁBA ELINDULT ZSI-DÓK ZAVARTALANUL PARTRA-SZÁLLHATNAK. Montreálból jelentik: A kanadai kormány, mint ismeretes, a Közép- és Kelet-Európából történő be-vándorlást megtiltotta. Ezt a tilalmat időlegesen kell csak tekinteni, főleg azért, mert Kanadában is nagy munka-nélküliség mutatkozik. Ez a rendszá-bály azonban nem veszélyezteti a zsidó bevándorlást, a kanadai kormány ugyanis egyik nyilatkozatában annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a zsidó bevándorlók nem esnek terhére az államnak, mert igénytelenek, dolgo-sok és könnyen el tudnak helyezkedni. Azok a bevándorlók, akik utban vannak Ka-nada felé, a kormány a partraszállás elé semmiféle akadályt nem fog gördíteni. 1930-ban egyébként minden hónapban átlag 300-400 zsidó bevándorló jön Ka-nadába.

A ZSIDÓK BEVÁNDORLÁSA AZ ÉSZAKAMERIKAI EGYESÜLT ÁL-LAMOKBA. Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok munkügyi hiva-tala a napokban tette közzé az amerikai Egyesült Államok bevándorlási statisztiká-ját. Ebből kiderül, hogy Lengyelor-szágból, Oroszországból, Litvániából, Romániából és Lettországból bevándor-oltak között a zsidók többségben volt-ak. Májusban 913 zsidó vándorolt be (439 lengyel, 100 orosz és 362 litván, lett és román zsidó). 1929 júliusától 1930 májusáig 10.800 zsidó jött az Unió terü-letére.

ABRAMSZKI RABBIT LETARTÓZ-TATTÁK OROSZORSZÁGBAN. Varsó-ból jelentik: A Vlnában megjelenő *Unser Tag* című jiddis ujság híradásai szerint Szovjet-Oroszországban megint megkezdődött a vallásellenes áramlat. Ennek egyik szomorú tünete számos rabbi letartóztatása. A rabbi között van a sluzeki Abramszki nevű híres tal-mud-tudós rabbi is.

ÖNÁLLÓ ZSIDÓ KERÜLET A TÁ-VOLKELETEN. Moszkvából jelentik: A Szovjet-Unió végrehajtó bizottságá-nak elnöksége elhatározta, hogy a távol-keleti Biro-Bidschanban zsidó letelepe-dési kerületet szervez meg, amelynek központja Tichonkoje lesz. Az öt éves tervezettség szerint ötvézer zsidót kell öt év alatt Biro-Bidschanba letele-píteni. Október elsején Tichonkojében már meg is nyitják a zsidó telepek if-jusági szakiskoláit. Az állami konzerv-trósz egy bizottsága Biro-Bidschanban tartózkodik, hogy helyszíni szemlét tart-son az ott felépítendő konzervgyár tel-kén. A gyár évente százmillió doboz pa-radicsom és huskonzervet készít. A Moszkvában működő amerikai zsidó se-gélyegyesület, az OZET táviratot ka-pott az állami gabona-trósz vezetőségé-től azzal a kéréssel, hogy haladéktalanul küldjenek 800 zsidó szabót és cipészt Biro-Bidschanba a kolonisták kiruházá-sa céljából. Az iparosok a helyszínen kapják a szükséges nyersanyagot.

Nagyvárad
Zsidó Fiuinternátus

Oradea, Str. Delavrancea 17. (Ritook Zs.-u.)

A nagyvárad Társulati Kereskedelmi, az Orth. Gimnázium és a Zsidó Liceummal kapcsolatos. Elsőrendű kóserellátás. A növendékek szaktanárok által való előkészítése. Felvilágosítással szolgál az internátus igazgatója Szilágyi Adolf Lic. tanár

Prospektust kívánatra díjtalanul küldünk!

Szeptember 15-én kezdődnek az érettségi vizsgák

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. A közoktatásügyi minisztérium hivata-losan közli, hogy az őszi baccalaurea-tusi vizsgák szeptember 15-én kezdőd-nek. Az egyes iskolák igazgatóságai szeptember 3-ig tartoznak a tartományi

igazgatóságok utján pontos jelentést terjeszteni a minisztérium elé az elmúlt vizsgákról visszamaradt, valamint a mostani szesszióban először sorra kerülő jelöltekről.

Lázasan folynak az előkészületek az őszi nagy hadgyakorlatokra

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. Megirtuk, hogy az ezévi hadgyakorla-tokat október második felében Nagy-szeben környékén fogják megtartani. A hadügyminisztériumban már folynak az előkészületek ezekre a hadgyakorla-tokra, amelyeknek politikai és katonai körökben egyaránt nagy jelentőséget tu-lajdonítanak. A Lupta szerint ugyanis az adott nemzetközi helyzetre való te-kintettel felsőbb köröknek az a kíván-sága, hogy a hadgyakorlatok minél im-pozánsabb külsőségek között folynak

le. A témák kidolgozásának sikerétől lesz függővé téve az, hogy milyen változásokat eszközöl majd az uralkodó a felsőbb katonai parancsnokságban.

A hadgyakorlat előkészületeit Sam-sonovici tábornok, a nagyvezérkar fő-nöke irányítja. A hadgyakorlatok ef-fektív parancsnoksága Cibosky tábor-nok, volt hadügyminiszter kezében lesz. A hadügyminisztérium megkezdte a tárgyalásokat az államvasutak vezér-igazgatóságával a hadgyakorlatok sima lebonyolítása érdekében.

Marinkovics a Népszövetség szeptem-beri ülészakán erélyesen fog tiltakozni a magyarországi Habsburg-restaurációs törekvések ellen

Szeptember nyolcadikára halasztották el a népszövetségi tanács megnyitó ülését

London, augusztus 22. Az Evening News jelenti Genfből, hogy a népszövet-ségi tanács megnyitó ülését szeptember nyolcadikára halasztották el.

A Daily Telegraph genfi munkatársá-nak jelentése szerint a népszövetségi fő-titkárság a tanácsülés megnyitását azért halasztotta el szeptember nyolcadikára, mert a népszövetségi közgyűlés tizediki megnyitására rendelkezésre álló két nap is elegendő a közgyűlés napirendjére ki-tűzött problémák előkészítésére és meg-vitatására.

Párizs, augusztus 22. A Paris Soir

közli, hogy a tizennégy tagból álló fran-cia népszövetségi delegáció vezetője Briand, mellette Flandin kereskedelmi és Laval munkaügyi miniszter a föde-legátusok. A többiek szakértők. Parla-menti tagok ezuttal a delegációban nem foglalnak helyet.

Belgrad, augusztus 22. A lapok köz-lése szerint Marinkovics jugoszláv kül-ügyminiszter a népszövetségi tanácsülé-sen a kisanant képviselőtében erélye-sen a kisanant képviselőtében erélye-sen a kisanant képviselőtében erélye-sen a magyarországi Habsburg-restaurációs törekvések ellen.

200 lej egy öngyújtó import illeteke

Az új monopóliótvörvény intézkedései

Az új monopóliótvörvény értelmében a Cassa Autonoma a Monopolurilor az öngyújtó- és robbantóanyagok importil-letekét a következőképpen állapította meg:

Öngyújtó, asztali vagy fali gyújtóké-szülékek villamossággal, vagy anélkül, amelyek cigarettá gyújtására szolgál-nak, valamint ezek alkatrészei darabon-ként 200 lej. Bányavállalatok által im-portált aknai lámpabéllel ellátott öngyújtók darabonként 50 lej. Bányalám-pák, gázgyújtólámpák, acetilín gázgyuj-

tólámpák darabonként 10 lej. Robbantó hüvelyek 15 számú darabonként 1 lej. Villamos robbantó hüvelyek darabon-ként 250 lej. 7. számú robbantó hüve-lyek darabonként 2 lej, tele vadásztöl-tények darabonként 2 lej. Flobert va-dászfegyvertöltények darabonként 25 bani, magánszemélyek által öngyújtó-hoz importált kovakövek darabonként 1 lej, foszforzsinor méterenként 450 lej. Mindezen cikkeket csak a Cassa Auto-noma engedélyével importálhatók.

AURORA HOCHMANN orth. zsidó

LEANYINTERNÁTUSA

megnyitlik Clujon szeptember 1-én Szentegyház u. 9.

Vallásos otthon, állandó gondos felügyelet. Használati nyelvek: német, francia. — Kifj-gástanal ellátás. Pedáns rend. Az intézet zene, nyelv, iparművészet terén teljes szel-temi és gyakorlati kiképzést nyújt. Bejáró növendékeknek is.

Ritmikus torna. Prospektus díjtalan. Iskolai előkészítés

Emlékezzünk meg a jisiv hős halottjairól

A kolozsvári Mizrahi-szervezet va-sárnap i mitingje elé nagy érdeklődés-sel tekint Kolozsvár zsidósága. Mert az a seb, melyet az augusztusi zavargások ejtettek a zsidó jisiv testén, még mindig élő felkiáltójelként ágaskodik és várja testvéreink méltó válaszát. Ez a válasz nem lehet más, mint az építőmunka foly-tonossága és a galut zsidóságának aka-dályt nem ismerő támogatása.

Erec Izrael pionirjai fényes bizony-ságot tettek amellett, hogy életük koe-káztatásával farkaszemet néve a ha-lállal, készek megvédeni és diadalra vinni a zsidó nemzet becsületét.

Életük és vérük feláldozásáért csak azt kéri a diaszpóra zsidóságától cseré-ben, hogy segítsék elő a Palesztina-mun-ka gyors fejlődését és harcoljanak a be-vándorlás szabadabb tételéért, hogy mi-előbb valóságáá tehessek Herzl álmát, a „Zsidó államot.“

Meg vagyunk győződve, hogy nem fog akadni Kolozsváron egy magát zsidó-nak valló ember, aki erről a sokat ígérő mitingről, melyet a kolozsvári Miz-rachi-csoportok folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Uránia-mozgó he-lyiségében rendeznek, távol maradjon.

A miting szónokai: *Kasztner* Rezső, az *Uj Kelet* főmunkatársa: „Mi a teend-őnk?“ *Wasserstrom* Sándor a nagyvá-radi *Népünk* című lap szerkesztője a zsidó sajtóról. *Rath* Efraim az országos mizrahi szervezet főtitkára „A jisiv zsidósága a zavargások után.“ *Klein* Eliahu rabbi „Konzekvenciák.“ *Glück* Andor, a kolozsvári mizrahi ifjuság el-nöke „A zavargások és az ifjuság“ cim-mel fognak előadást tartani.

Dés zsidósága is elhatározta, hogy méltó módon fogja a palesztinai zavar-gásokban elesett zsidó hősök iránti ke-gyeletet leróni, ugyancsak vasárnap este 8 órakor *Rath* Efraim és *Glück* Andor közreműködésével mitinget ren-dez. A miting helyét közölni fogjuk.

Van-e magyar filozófia?

Megmutatja a *Kultura és Tudomány* új kötet

Kornis:

Magyar filozófusok

Vázonkötésben 170 lej. Utánvétellel vagy előre jizetve frankó küldi

Lepage Cluj

Uj! Uj! Kőfaragó és sarkó raktár

T. közönség tudomására hozzuk, hogy kőfa agó műhelyünket megnyitottuk. Ké-szítünk kőfaragó, kőszobák és épület-munkát, sarkóveket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, sarkereztést és betűvésést

Nagy választék állandó kiállítás Jagomos és Deák

Str. Voevodului (Vajda-u.) 2. a Tor-dai-ut elején, Tanítók háza mellett

BUZIÁS gyógyfürdő

(Román Neuheim)

páratlan szénsavas radioaktív só-s-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érle-meszedéses szív és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérszegénység, izomszav, hólyaghurut és kimerülékes idegesség esetén. Női betegség, a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezesek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc) esete ben a legjobb eredménnyel gyógyít.

Természetes szénsavas sós vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállóadák, diétás penziók mérsékelt árakkal.

Uj modern uszoda napfényes stranddal. Fürdőidény május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R-T. Fürdőigazgatóság Buziás (Bánát)

Nem sir a kicsi és alszik a nagy, ha HOFER-rel ápolják !!

korm

mond

Newyork, au napokban az Am egy küldöttség washingtoni köv nek felhívták a legutóbbi román gások mély agg amerikai zsidós. Iroda értesülése delegáció között getés folyt le és kor sem volt tul ITA munkatárs: távozása után Davila követel, kívül meglepő é tés tette: — Nem áldozl összes tagjainak mében, hiszen ez került kormányu — Innen a tá vila — nem lebe a román kormar román nép sem amerikai kormar A Zsidó Tavir hogy Cita Davi azt akarta értesé rikai zsidóknak lyezetett román intervenciáni. Cita Davila m kozata az ameri tünést keltett és gyát képezi. Való Cita Davila nyik many hivatalosa mert a nyilatko van, mintha a k nem teszik meg seket az antiszem mert az életüket az antiszemita ag tént letartóztatás látszik indokoltna

Baron profes Vajdával, Gaf val folytatott

Mig Davila wa gosan rossz néve rikai zsidóság éro véreinek sorsáról miniszter Bukare kon keresztül a állott rendelkezés ság kiküldöttjéne szornak, a kolum nak.

Baron professz Jasiba utazott. E az Uj Kelet mur letesen elmondott terrel, Gafencu lamtitkarral és folytatott tanács

Vaida belügym szorral való min mából ujra hang many nem antis nek antiszemita y hogy miért akará fogni, hogy anti niszter hangsúlyo voltak zavargások lisok nyilvánvaló lónek nem válasz

— A belügym munkatársunknak dokumentumokka

ECKA

J. C. ECK STUTTGART

„Nem áldozhatjuk fel kormányunk összes tagjainak életét a zsidók érdekében“

— **mondotta Citta Davila washingtoni román követ az amerikai zsidók delegációjának** —

Newyork, augusztus 22. Az elmúlt napokban az American Jewish Congress egy küldöttsége felkereste Románia washingtoni követét, Citta Davilát, akinek felhívták a figyelmét arra, hogy a legutóbbi romániai antiszemita zavargások mély aggodalommal töltik el az amerikai zsidóságot. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a követ és a delegáció között igen éleshangu beszélgetés folyt le és a hangulat az elválaszkor sem volt tulságosan barátságos. Az IFA munkatársa nyomban a delegáció távozása után beszélgetést folytatott Davila követtel, aki a következő rendkívül meglepő és inopportúnus kijelentést tette:

— Nem áldozhatjuk fel kormányunk összes tagjainak életét a zsidók védelmében, hiszen ez a védelem már vérbe került kormányunk egy tagjának.

— Innen a távolból — folytatta Davila — nem lehet tanácsokat osztogatni a román kormányának, éppugy, mint a román nép sem adhatja tanácsokat az amerikai kormányának.

A Zsidó Távirati Iroda megjegyzi, hogy Citta Davila ezen kijelentésével azt akarta értetnie adni, hogy az amerikai zsidóknak nincsen joguk a veszélyeztetett romániai zsidók érdekében interveniálni.

Citta Davila megdöbbenéssel nyilatkozta az amerikai sajtóban élénk felháborítást keltett és beható diskusszió tárgyát képezi. Valószínűnek tartják, hogy Citta Davila nyilatkozatát a román kormány hivatalosan demantálni fogja, mert a nyilatkozatnak az a látszata van, mintha a kormány tagjai azért nem teszik meg a szükséges intézkedéseket az antiszemita megfélemlítésére, mert az életüket féltik. Ez a feltevés, az antiszemita agitátoroknak azóta történt letartóztatása következtében, nem látszik indokoltnak.

Baron professor nyilatkozik Vajdával, Gafencuval és Jorgával folytatott tanácskozásairól

Mig Davila washingtoni követ tulságosan rossz néven veszi, hogy az amerikai zsidóság érdeklődik romániai testvéreinek sorsáról, addig Vaida belügyminiszter Bukarestben órákon és napokon keresztül a legnagyobb készséggel állott rendelkezésére az amerikai zsidóság kiküldöttjének, dr. Baron professzornak, a kolumbiai egyetem tanárának.

Baron professor ma este Bukarestből Jasiba utazott. Elutazása előtt fogadta az Uj Kelet munkatársát, akinek részletesen elmondotta Vaida belügyminiszterrel, Gafencu miniszterelnökségi államtitkárral és Jorga professzorral folytatott tanácskozásait.

Vaida belügyminiszter Baron professzorral való minden találkozása alkalmából újra hangsúlyozta, hogy a kormány nem antiszemita és neki sincsenek antiszemita velleitásai és nem érti, hogy miért akarják érőnek erejével ráfogni, hogy antiszemita. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy addig nem voltak zavargások, mig Cuzát a liberálisok nyilvánvaló segítségével képviselőnek nem választották.

— A belügyminiszter — mondotta munkatársunknak Baron professor — dokumentumokkal igyekezett bizonyítani,

hogy a bukovinai zavargásoknak nem antiszemita, hanem szociális karakterük volt és a manifesztációk éppugy irányultak keresztény, mint zsidó bankok ellen. Kijelentette nekem a belügyminiszter azt is, hogy nem tagadja a diákszervezetekkel való kapcsolatait. Ezekre a kapcsolatokra azonban éppen azért volt szükség, hogy a diákságot az uccai demonstrációktól a tanulás és komoly munka útjára terelje.

— Taslaocanut is azért tartottam magam mellett — mondotta Vaida Baron

professzornak — hogy rajta keresztül megfélemlítsem az antiszemita agitációt. Ez sikerült is mindaddig, amig Cuzát meg nem választották képviselőnek.

Baron professor ezután elmondotta, hogy Vaida többször hangsúlyozta, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel meg fogja gátolni az antiszemita zavargásokat és ennek bizonyítására felhozta, hogy az összes vezető agitátorok le vannak tartóztatva. A belügyminiszter végül is azzal bucsuzott el az amerikai zsidó professzor-

A touloni löszergyár ötezer munkása hatalmas tüntetést rendezett és véres harcot vívott a karhatalommal

Párizs, augusztus 22. Toulonban a löszergyár munkásai tömegtüntetést rendeztek, amelyen több, mint ötezer ember vett részt. A tüntetők összeütköztek a karhatalommal s ennek során több sebesülés történt. A karhatalom számos letartóztatást eszközölt, de igazoltatás után 22 kivételével elbocsátották a tüntetőket.

A déli lapok szerint a touloni zavargások sokkal jelentékenyebbek voltak, mint ahogy azt az első jelentésekből következtetni lehetett. A tömeg a főútcákon több üzletet megrohmozott, kirakataikat beverte és árúkészleteiket szétdobálta az uccákra. A rendesináló karhatalom soraiból többen súlyos sebeket kaptak, úgy, hogy kórházi ápolásra szorultak. A karhatalom három óras harc után tisztította meg az uccákat a tüntetőktől. A város főbb utvonalaiban meg erősített karhatalmi járőrök cirkálnak.

Woldemaras hivei a merényletek egész sorát akarták elkövetni

A köztársasági elnök és a miniszterek ellen is merényletet készítettek elő — Megvizsgálják Woldemaras elmeállapotát

London, augusztus 21. A Times kownói távirata szerint a nyomozó hatóságok a titkos rendőrség főnöke ellen megkísérelt merénylet nyomozása közben megállapították, hogy általános zundulást készítettek elő Woldemaras hivei s ennek során a merényletek egész sorozatát akarták elkövetni. Nem kímélték volna a köztársasági elnök szemé-

lyét sem és több minisztert is el akartak tenni láb alól. Woldemaras hiveinek soraiban tegnap újabb számos letartóztatást eszközöltek. A merénylet áldozatául esett rendőrfőnök állapota továbbra is aggasztó. Egyes kownói lapok szerint a hatóságok elrendelték az internált Woldemaras elmeállapotának megvizsgálását.

Kownó, augusztus 21. Még nem lehet tudni, hogy Rusteika ezredes, a titkos rendőrség főnökeinek merénylőit hadbíró, vagy rendes bíróság elé állítják-e. A kormány a főtárgyalás teljes nyilvánosságát kívánatosnak tartja. Woldemaras hivei sorából ma újabb letartóztatások történtek a merénylettel kapcsolatban.

Schober kancellár nyilatkozik az osztrák antiszemitizmusról és a cionizmusról

„Nagyrabecsülöm azokat a zsidókat, akik tisztában vannak a zsidó nép történelmi hivatásával és fel akarják építeni Palesztinát“

Bécs, augusztus 22. A Zsidó Távirati Iroda igazgatója, Jacob Landau, a napokban megintervjuolta dr. Schober osztrák kancellárt az antiszemitizmus kérdésében. A kancellár a következőket mondotta:

— Az antiszemitizmus Ausztriában nem öltött olyan formákat, ami a kormányt különös rendszabályok életbe léptetésére készítette volna. Még ma is olykor lármásan nyilvánul meg az antiszemitizmus, de a zsidó polgári egyenjogúsítása változatlanul érintetlenül maradt. Az alkalmi kampóskezes botrányok és a diaktüntetések semmiképpen sem érdemlik meg azt a jelentőséget, mit időről-időre a külföld tulajdonit nekik. Az antiszemita excessusok az egyetemen az én diákéveimben bizony sokkal viharosabbak és élesebbek voltak. Annakidején, körülbelül 36 évvel ezelőtt, az antiszemita mozgalom Ausztriában a legélesebben mutatkozott. Akkor választották meg először Lueger Bécs város polgármesterévé. De az ő polgármestersége alatt a zsidók egyenjogúsítása nem szenvedett esorbát. Az antiszemitizmust Lueger ügyesen kihasználta politikájának népszerűsítésére. Az Ausztriában uralkodó szellemre jellemző, hogy Lueger megválasztása nem lett elismerve, a városi tanácsot feloszlatták és egy kormánybiztos volt átmenetileg Bécs közigazgatásának irányítója. Hasonló esetet sehol nem tapasztaltam, egyetlen országban sem. Ez is arra vall, hogy Bécs lakosságának zöme nem akart tudni egy antiszemita rezsimről, még akkor sem, ha antiszemita polgármesterre esett a választás.

Dr. Schober nyilatkozott a cionizmus problémáiról is és ezeket mondotta: — A cionista mozgalom engem mindig élénken érdekelt és nagy érzékem van ezzel az ideával szemben és azokat a zsidókat, akik tudatában vannak a zsidó nép történelmi hivatásának és Palesztina ujjáépítését akarják, nagyrabecsülöm. Jól ismerem Stricker műszaki tanácsost, a cionisták vezetőjét és jó viszonyban voltam a korán elhunyt dr. Chajes főrabival és cionista vezérrel. Valóban rendkívüli egyéniség volt és erős karakter. A kancellár ezután kedélyesen mondotta el, hogy néhány évvel ezelőtt azért, mert elfogulatlanul és meggyőződése szavára hallgatva állott a zsidók mellé, azt híresztelték róla, hogy ő maga is zsidó. Egy zsidó újság olvasója megkérdezte a lap szerkesztőségét, igaz-e, hogy Schober zsidó. A válasz így hangzott: „Schober! Hová gondol! Fájdalom, nem az. Sem ő, sem elődei nem voltak zsidók. Legjobb bizonyítja ezt a tény, hogy Schober egykor tagja volt egy olyan egyetemi Burschenschaftnak, amely csakis árjakat és árjak leszármazottait vette föl“.

Link meg halottjairól

...achi-szervezet va... nagy érdeklődés... zsidósága. Mert az... usztusi zavargások... testén, még mindig... agaskodik és várja... laszát. Ez a válasz... az építómunka foly... zsidóságának aka... mogatása.

...riai fényes bizony... hogy életük koe... zemet névze a ha... deni és diadalra... becsületét.

...eláldozásáért csak... zsidóságtól eséré... ó a Palesztina-mun... s harcoljanak a be... tetelért, hogy mi... ssük Herzl álmát, a

...öve, hogy nem fog... egy magát zsidó... erről a sokat igéro... a kolozsvári Miz... hó 24-én, vasárnap... z Uránia-mozgó he... k, távol maradjon.

...Kasztner Rezső... társa: „Mi a te... Sandor a nagyvá... lap szerkesztője a... Efraim az országos... főtitkára „A jisiv... sok után.“ Klein... zekveneciák.“ Glück... mizraichi ifjuság el... és az ifjuság“ cim... tartani.

...elhatározta, hogy... a palesztinai zavar... dó hősök iránti ke... yanesak vasárnap... Efraim és Glück... sével mitinget ren... közölni fogjuk.

...ar filozófia?
...tura és Tudomány... ötete
...nis:
...lozófusok
...10 lej. Utánvételle...
...ve frankó küldi
...e Cluj

Uj!
...és sirkő
...tár
...sára hozzuk, hogy... t megnyitottuk. Ké... szobák és épület... a legegyszerűbbtől... telig, sikerrevezést... vést

Handó kiállítás
és Deák
...ajda-u.) 2. a Tor...
...tók háza mellett

gyógyfürdő
...Neuheim)
...s radioaktiv só...
...s vízzel.
...ervi, elhízásos érle...
...keringségi zavaroknál,
...izomcsúsz, hólyaghurut
...g esetén.
...zások zavarok, fertőző
...k nyomán fellépett
...eseteiben a legjobb

...sós vasas fürdők,
...rosi kezelés, kiütő...
...elsőrendű szálodák,
...t arakkal.
...fpényes stranddal.
...től október 1-ig.
...ositást szívesen küld
...Gyógyfürdő R.-T.
...ig Buziás (Bándi)

olják !!

ECKARDT'S

Dampf-messer
Mod. 1930
biztosítja
kazanjai-
nak rendes
működését
és terme-
lését

J. C. ECKARDT A. G.
STUTT GART CANNSTATT

Mindenféle gyümölcsöt
(hullottat is) **Farkas Lajos és Fia-cég** gyümölcs és bor-
vesz párlat főzdeje
CLUJ, Strada Paris 45. sz. Telefonszám 9—34.

Egy diktatura csendesesen meghal...

Törökország e pillanatban két szempontból is az érdeklődésnek homlokterébe került. Az egyik, amellyel felhívta magára a figyelmet, hogy Kemal pasa csapatai ellenállás nélkül vonulnak végig Perzsia ősi földjén. A másik, hogy Kemal pasa saját iniciatívájából le akarja építeni diktatúráját.

Tudott dolog, hogy Kemal pasa a török birodalom összeomlása után energikus elhatározással a nemzet élére lépett, szembehelyezkedett a sevresi béke határozataival, ha nem is állította vissza a világháborús Törökország történeti határait, de jelentékeny hódításokkal megteremtette az ország továbbfejlődésének alapjait. Visszaesinálta az ázsiai görög sikereket, a fővárost áttette Angorába és azután nagyszabású belső reformok meghonosításához fogott. Ezek a reformok példátlan forradalmnak tűnnek fel, ha a török lakosság vallási és nemzetképződési hagyományait veszszük tekintetbe. Kemal elkergette a dinasztia, megszüntette a kalifátust, megszüntette a fezt, a háremtartást, bevezette a latin betűt. Törökországot teljesen modern európai szokásoknak vetette alá. Elhatározásainál nemesak a reakciós pártokkal találta magát szembe, de azzal a Törökország újabbkori fejlődési fokot jelentő „ifju-török” csoporttal szemben is, amelynek ismertebb egyéniségei Enver pasa. Talat pasa és Essad pasa voltak. Kemal a „ghazi” diktatórikus alapon állott, a legkegyetlenebbül kivégeztetett mindenkit, aki szembehelyezkedett vele, eleinte megszüntette a parlamentet, majd az olasz fasizmus mintájára egy olyan parlamentet létesített, amely szélszólékosan egyetlen pártnak a véleményét tükröztette vissza és csirájában elfojtott minden ellenzéki megmozdulást.

Most azután érdekes változások mennek végbe a török politikai életben. Már hetekkel ezelőtt híre járt, hogy Törökország párizsi követe, Fethi bej haza akar jönni Törökországba és új ellenzéki pártot akar alakítani. Ennek a pártalakításnak az a pikantériája, hogy bár Kemal pasa által kinevezett és bizalmat élvező kormány ellen irányul, ez az új pártalakítás Kemal pasa tudtával, sőt egyenes kívánságára történt. Kemal pasa úgy gondolkozik, hogy nem lehet tartós az a rendszer, amely nem enged meg legális kritikát és ha nincs ellenzék, úgy mesterségesen kell a föld alól is ellenzékot teremteni, mert csak a különböző felfogások váltogazdasága teheti egészséges és ruganyossá a kormányzás rendszerét.

Ezek szerint a párizsi török követ hazaérkezett Sztambulba és megalapította a „szabad köztársaság párt”-ját. E párt programjában szerepelnek többek között a következő pontok: Általános választói jog, az állami monopóliumok megszüntetése, teljes gyűlékezési és sajtószabadság, Törökország belépése a Népszövetségbe és külpolitikai orientáció Franciaország és Anglia felé.

Ez a pártalakulás azért nagyjelentőségű, mert Törökország eddigi politikájával sok vonatkozásban gyökeres változást jelent. Törökország eddig Oroszország felé kacsintott és hogy a bolsevizmusnak csupán fegyverbarátságai vonatkozású viszonylatai alakultak ki Törökországgal, annak oka, hogy a bolsevista eszmék nem terjedhettek Islam földjén, a török nacionalizmus azokat kivetette magából. Oroszországon kívül Törökország az egyetlen állam, amely eddig kikapcsolódott a népszövetségi munkából és az a mostani törekvése, hogy tagja legyen a Népszövetségnek, arra enged következtetni, hogy Törökország simulti óhajt a népszövetségi mértékadó politikájához. A Népszövetségnek vezető szolamát Franciaország és Anglia adják meg, amely tény nem lehet tagadni. Olaszország éppen a napokban terjesztette elő memorandumát a Népszövetség hivatalnoki karának átalakítása, a francia-angol he-

Már csak napok kérdése a Szanatórium sorsjáték huzása

Kihuzandó nyeremények összege:
8,192,500 azaz nyolcmilliószázkilencvenkettőezeröttszáz lej
Ezen a huzáson minden sorsjegy játszik és minden negyedik sorsjegy nyer
Egy sorsjegy 100 lej, kapható Cluj, Str. Baba Novac (v. Bethlen ucca) 8 és ügynökeinknél az ország minden városában

gemónia letörése végett. Törökországnak a Népszövetséghez való közeledése automatikus közeledést jelent Franciaországhoz és Angliához is. A párizsi török követ bizonyára jól megtárgyalta a dolgokat a Quai d'Orsayva! is és megtárgyalta Kemállal is, aki, ugyilátszik, saját személyében nem akar eltérni annak a politikának principiumaitól, amelyet eddig követett.

KÖZGAZDASÁG

A vállalatok nem bírják vezetni a speciális adóregisztert

A kincstár közegei sem tudják ellenőrizni a komplikált forgalmi adószámítást

Bucuresti—Bukarest, augusztus 22. Ez év január elsején lépett életbe a pénzügyi minisztériumnak az a rendelkezése, hogy a nyilvános elszámolásra kötelezett vállalatok a forgalmi adó kiróvása, illetve fizetése szempontjából speciális könyveket tartoznak vezetni, amelybe minden számlát, kihitelezést és egyéb adatot be kell jegyezniük. Az új rendszer ellen, amely csak főlegesen komplikációkat okozott a vállalatok ügyvezetésében, már annak idején számtalan tiltakozás hangzott el, de minden eredmény nélkül. Most, hogy a kormány igérete szerint szeptemberben a forgalmi adórendszer és főként az adó kiszámításánál alapul szolgáló, irreális áruképzéértékárifa is revízió alá kerül, újabb akció indult meg a speciális regiszterek ellen.

Az elmúlt hét hónap alatt ugyanis az egész vonalon beigazolódott, hogy a speciál regiszterek vezetése csak komplikálja a forgalmi adó kalkulációját és túlzott bürokratizmust teremtett a

vállalatoknál, amelyek számára az új rendszer még főlegesen kiadásokkal jár, viszont az államnak nincs belőle semmi haszna. Eppen ezért a vállalatok azt követelik, hogy a kormány állítsa vissza az 1927-ig vezetett ugyancsak speciális regisztereket, illetve engedje meg, hogy a vállalatok az azokban lévő üres lapokat lebélyegeztethessék a pénzügyigazgatóságoknál s utólag vezessenek be minden tételt ugyancsak a számlák alapján. Az így kiegészített könyveknél havonta mutatkozó végösszeg után tízesékre a vállalatok ezentúl a 2.2 százalékos forgalmi adót.

Ez a megoldás sokkal egyszerűbb és megfelelőbb is, úgy a vállalatok, mint a kincstár szempontjából és visszaélések nem fordulhatnak elő ezáltal. Viszont az, aki meg akarja károsítani a kincstárt, ma még könnyebben megcselkedheti, miután az ellenőrző kincstári közegek maguk sem tudják a bonyolult kiszámítást ellenőrizni, amire idejük sincsen.

Koncentrikus támadás indult meg Németországban az orosz fa ellen

Európa csaknem valamennyi államában igen éles akció indult meg az oroszok fadumpingja ellen. Legutóbb dr. Kleefeld kamarai elnök irt érdekes tanulmányt a Berliner Börsen Zeitungban, amelyben kimutatja, hogy Németországnak semmi szüksége nincs orosz fára és egyenesen katasztrofális hatása a belföldi gazdasági érdekekre az oroszok fadumpingja. Míg az utolsó öt évben az egész behozatalnak mindössze 2-3 százalékát tette ki Németországban az orosz fa, addig az elmúlt évben már az import 10 százaléka, 1930 első felében már a rossz gazdasági viszonyok ellenére is, a behozatal 15 százaléka származott Oroszországból. A belföldi erdőtulajdonosok és a

fakereskedők egyaránt rendkívül súlyosan érzik az orosz versenyt. Itt volna az ideje, hogy a német kormány a belföldi termelés érdekében gátat vessen ennek a gyíkos dumpingnak.

Ugyilátszik azonban, hogy Németországban koncentrikus támadás indult meg az orosz fabehozatal ellen és a Hamburger Fremdenblatt egyik legutóbbi számában már arról is panaszkodik egy szakember, hogy a német fapapírparipar nem hajlandó tovább a porosz, thüringiai és délnémet második és harmadminőségű fákat átvenni, hanem inkább orosz fát vásárol. Ennek pedig nemcsak az a következménye, hogy a német erdőkitermelők válságba kerülnek, hanem a külföldön kitermelt fa nagymértékben fokozza a munkanélküliséget is Németországban, ezenkívül pedig szükségtelenül rontja a fizetési mérleget, tehát a márka értékét is.

HULLÁM- ÉS STRANDFÜRDŐ

szeptember végéig üzembe

Mária Királyné

forrás 26 f. meleg rádium tartalmu vízben

üdülni
fürödni
szórakozni
napfürdőzni

csak a Püspökfürdői

HULLÁMFÜRDŐBEN

lehet

Bánáti liszt és terménypiac

Lisztpiac

Nagy malmok jegyzése:
30-70-es beosztás zsákkal együtt 7.50.
50-50-es beosztás zsákkal együtt 7.80.
A kis malmok ezen áraknál 5-6000 lejjel per vagon olcsóbbak.

Lisztben majdnem kizárólag prompt üzletet kötnek. Az eddigi tapasztalatok alapján a kötések ráfizettek és ezért a kereskedők az óvatosság útjára léptek. A malmok terményüzletei lanyhák voltak, buzában nagy kínálatok nem történtek. A buzát a malmok 400-410 lejjel vásárolták. Az utolsó héten export nem volt és az exportüzlet ma is szünetel és a munka csak a mindennapi szükséglet kielégítésére szorult. A kis malmok vármorlése élénk.

Külföldi érdeklődés gyenge és ez is csak nyomott árak mellett volna realizálható.

A helyzet labilitása az üzlettelenséget vonja maga után és a vevők az árak stabilizálatlansága miatt várakozó álláspontot foglalnak el.

Terménypiac

Buza. Az irányzat lanyha, az ár esést mutat, a külföldi lanyha tendencia erősen hat az üzletre. Az elmúlt héten 79-es buzát még 440-445 lejjel vásárolták és ma 420-as áru van a piacon, azonban a vevők csak 415-öt kínálnak. Rosszabb minőségű, mint például 79 kg-os buzára alig van vevő. Az export nagyon kicsi keretek között mozog, mert a napról-napra eső árakkal a kínálat nem tart lépést. A keddi napon az áru 480 lejjel kel el s leppbe rakva Temesváron vámolva, ma csak 470-465-ös pénzek vannak. A malmok igyekeznek ezeket az olcsó árakat kihasználni és szeptember-decemberi szükségletüket fedezni. Így a múlt héten termin buzára élénk kereslet volt.

Tengeri. Szintén erősen ellanyhult. Az új fuvartarifa folytán a távoli állomásokról is hozható tengeri. Egyik napról a másikra 1-2 ezer lejes áresés volt. A múlt hét szerdáján 350 lejjel kelt el, ma 305 lej. A tengeri ára egy hét leforgása alatt 4-5 ezer lejjel morzsolódott le. Termin tengeriben december-januári szállításra történtek eladások a Bánátban 73-74 cseh koronáért Kurties paritásában.

Zab. A kínálat erős 320-330 lejes házison temesvári paritásában. A katonai szállításokra vonatkozó árlejtéseket kedden kellett volna megtartani. Két temesvári nagy cégnek nagy esélye volt, azonban a rendelés kiadását felfüggesztették, mert rendelkezés érkezett erre vonatkozólag. A szállítást, amint a jelek mutatják, ismét a szövetkezetek fogják megkapni. Erre vonatkozólag kompetens személyek úgy nyilatkoznak, hogy a határozat már elkészült, de Temesvárra még nem érkezett meg hivatalos formában.

Arpa. Ugy sör-, mint takarmányárpában teljes az üzlettelenség. A takarmányárpa 300, a sörárpa 360-370 között mozog.

Korpa. Lanyha, zsák nélkül 260-270 lejjel kínálják.

Lábliszt. Zsák nélkül 280 lejjel kínálják.

Tőzsde

Bánáti buza 76-os 390-395, 77-78-as 400, 78-79-es 410, 79-80-as 415, 80-82-es 420. Tengeri 305. Zab 290. Repce 700.

Az Egyesült Államok munkanélkülieinek száma. Newyorkból jelentik: Az Unió munkanélküli hivatalának legújabb jelentése szerint az Egyesült Államok területén levő munkanélküliek száma hat és félmillióra emelkedett. Minthogy a népszámlálás eredménye szerint az Unió 122,728,000 lakos fölött rendelkezik, a munkanélküliek száma Észak-Amerikában kerekén 5.3 százaléka az összlakosságnak.

Aktiv a lengyel kereskedelmi mérleg. Varsóból jelentik: Az elmúlt júliusban a lengyel köztársaság területére 310,258 tonna árut importáltak 195 millió zloty értékben. Az export ezzel szemben 1,601,351 tonnányi volt. A kivitt áruk értéke 197 millió zloty.

Bajban a gyémántszindikátus. Amszterdamból jelentik: A gyémántszindikátus és a délafrikai kormány között — mint ismeretes — szerződés van készülőben. Ujabb akadályok merültek fel, minthogy a kormány közben magasabb részesedést kért, mint amilyen eredetileg tervezve volt. A szindikátus nem fogadta el ezt a követelést.

מחזורי

miturák 4 és 9 kö-
agy német fordí-
kötéses imaköny-
selyem és gyapju
sszes rituális cik-
beszerzési forrása

RUTH

kereskedés és
ári lerakata
Viteazul 39

is felütötte fejét a
Helsinki-ből jelentik:
agy arányokban fel-
ralizis. Már eddig is
setet jelentettek. Az
gok intézkedtek a
ek megakadályozása
nokban is, ahol eddig
as gyermekbetegség,
ben van a betegek
na.

Friedmann rabbi
eljegyezte Gottlieb

éves, parasztleány.

Párizsból jelentik: A
he departement Mar-
tték a nem minden-
éves Cordier nevű
örök hűséget Renée
parasztleánynak. Az
ának tizenegy élő
ek révén többszörös
anya. A temp'omi
menyasszony frissen
ányos polonais tan-

OGJA KÉPVISELNI

OT A NEPSZÖVET

Budapestről jelen-
mulva megkezdődő
zakon Magyarország
Apponyi Albert gróf
írek szerint a népszö-
Magyarországot kö-
blémák is szőnyegre
szeptember közepén
f is kimegy a népszö-

tótávíró-összeköttetés

ncisco között. Lon-
Reutter távirati író-
ta szerint az Egye-
mánya és nankingi
egállapodás jött lét-
Sanghai közötti köz-
összeköttetés létesíté-
rtására.

Néhai Stromf József

nap délelőtt 11 óra-
g temetőben.

Dollár az első nyom-

ondomból jelentik: A
resszus másfélmillió
neg Gutenberg első
megvételére, ame-
kolostorban őriznek.
t biblia a kongressz-
og kerülni.

kormány kiadja a

mára beérkezett vá-

jelentik: Briand a

naes mai ülésén is-
ndumára beérkezett

cia kormány elhatá-

zokat könyvalakban

az érdekelte 26 euró-

y a kormányoknak

nak a válaszok hite-

észies

unkák

és rövidhaju

önlegességek

jegyzéket!

HEIMER

zettől, Bukarest,

ctoriei 50

Színház—Mozi

A Magyar Színház irodájának közleményei

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombaton este 9 órakor: A Budapesti Rádió Studio teljes társulatának második föllépése. Rendes hely-árak. Sorozatszám 359. (Második műsor.)

Vasárnap d. u. 3 órakor Biró Lajos világhírű színműve: A Sárga li- liom kerül színre, a főszerepben Kaszab Annával. Nagyon olesó mozihelyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 360.

Vasárnap d. u. 6 órakor: A Budapesti Rádió Studio teljes társulatának vendégjátéka. Rendes hely-árak. Sorozatszám 360. (Első műsor.)

Vasárnap este 9 órakor: A Budapesti Rádió Studio teljes társulatának 4-ik és bucsuvendégjátéka. Ren- des hely-árak. Sorozatszám 362. (Második műsor.)

Hétfőn este 9 órakor: Chazndl. (A vil- lág leghíresebb zsidó operett-tár- sulatának vendégjátéka. Főszerep- lő: Sidy Thall, Amerika legünne- peltebb operett-szubrettje. Három felvonásos operett. Rendes szin- házi hely-árakkal. Sorozatszám 362.)

Kedden este 9 órakor: Barmitzwa. (A zsidó operett-társulat második ven- dégjátéka. Sidy Thall föllépésé- vel. Sorozatszám 363.)

Szerdán este 9 órakor: Névtelen asz- szony. (Nagyon olesó mozihely- árakkal. Poór Lili fölléptével. Je- gyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Ötszemélyes páholy 150 lej. Soroz-atszám 364.)

Csütörtökön este 9 órakor filmelőadás: A tenger hősei. (A jelenkor leg- hatalmasabb hangos, zenés film- ujdonság) és Biztosítsa magát. (Clara Bow legbrilliansabb, leg- ragyogóbb 8 felvonásos vígjáték- ujdonsága. Hely-árak: 20 és 10 lej.)

Pénteken este 9 órakor: A fruska. (Az amerikai és európai színpadok legszenzációsabb ujdonsága. Elő- szőr! A budapesti Belvárosi Szin- házban 150-szer adott új vígjáték. Nyári hely-árakkal. Sorozatszám 365.)

Szombaton este háromnegyed 9-kor: A fruska. Ujdonság, másodsor. Olesó nyári hely-árakkal. Sorozat- szám 366.)

Szombaton éjjel 11 órakor: Jankele. (A világ leghíresebb amerikai zsidó operett-társulatának bucsu- föllépése. Főszereplő: Sidy Thall, Amerika legünnepeltebb operett- szubrettje. Rendes hely-árak. So- rozatszám 367.)

Vasárnap d. u. 3 órakor: Antónia. (Nagyon olesó mozihely-árakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 368.)

Vasárnap este 6 órakor: A fruska. Ujdonság, harmadszor. Olesó nyá- ri hely-árakkal. Sorozatszám 369.)

Vasárnap este 9 órakor: Ünnepi bucsu előadás. Az idei évad utolsó elő- adása: Taifun. (Poór Lili, Jano- vies Jenő, Tóth Elek, Mihályfy László bucsuföllépése ez évadban. Sorozatszám 370.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA

Szombaton 3, 5 és 7 órakor: I. Nevada II. A marokkói kémnő. (Izgalmas keleti bűnügyi történet, a főszere- pekben: Várkonyi Mihály, Jetta Goudal és Josef Schildkraut. Hely- árak: 20 és 10 lej.)

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné 15 és 10 lejes hely-árakkal: A cirkusz gyermeke. Regényes történet az artisták életéből.

Hétfőn 3, 5 és 7 órakor: A nábob leánya. (Grandiózus amerikai han- gos, éneklő, zenélő filmujjdonság. Főszereplő: Renée Adoree. Hely- árak: 20 és 10 lej.)

Kedden: 3, 5 és 7 órakor: A nábob leánya. (Hangos, éneklő, zenélő film 8 felvonásban.)

ANTON ROZENZWEIG

Alapítva 1890 ספרים האנדלונג Saját ház Zsidó könyvek és Talesz nagykereskedése

Sikerült a budapesti—bécsi Schlesinger József cégtől egy nagyobb mennyiségű Machsor és zsidó imakönyveket mindenféle fordításban Erdély részére lehozatni és azok a bpesti—bécsi árakban az Cluj elvámolva kizárólagosan nálam lesznek elérhető. Saját érde- kében kérem helyi és vidéki vevőim:st ebben szükségletét beszerezni, illetve megrendelni, míg a készlet tart. Gyapju és selyem talaszeken gyári lerakat. Postán azonnal szállítok

Újveji árjegyzék kivonata:

סליח Selyem talesz cortnival felszerelve	400 lejtől	מרים Mirjam diszkótesben	135 lej
סליח Török és gyapju talaszek	400 „	Imitáltj bórben	200 „
מחור 9 drb. diszkóteses mindenféle ford. Machs.	650 lej	valódi bórben	450 „
מחור 4 drb. diszkóteses Machs. mindenféle ford.	280 „	Jomkippur sapka ezüst vagy arany dresszel	100 „
Cidákli készen	40 lejtől	מנה לטון Mane lusen min- den fordításban	40 „
		Machsor fordítás és fo- dítás nélkül	25 lejtől

CLUJ, PIATA MIHAI VITEAZUL 38.

Szerdán 3, 5 és 7 órakor: A nábob leánya. (Hangos, zenélő és éneklő film. Hely-árak: 20 és 10 lej.)

Csütörtökön 3, 5, 7 és este 9 órakor: A tenger hősei. (Minden eddigi hangos filmet túlszárnyaló vilá- gatrakció! A legszédületesebb mu- tatványok és legtokéletebb zene és ének). II. Biztosítsa magát. (Clara Bow legújabb, legtokélete- sebb vígjátéka 8 felvonásban. Hely-árak: 3, 5 és 7 órakor 20 és 10 lej. Hely-árak este 9 órakor: 30, 20 és 10 lej.)

Pénteken 3, 5 és 7 órakor: A tenger hősei. (Hangos, zenélő film) és Biztosítsa magát. (Vígjáték, a fő- szerepben: Clara Bow. Hely-árak: 20 és 10 lej.)

Szombaton fél három, fél öt és fél hét órakor: A tenger hősei és Bizto- sítsa magát. Hely-árak: 20 és 10 lej.)

Vasárnap d. e. 11 órakor: A tenger hősei. (Hangos, zenélő filmujjdonság) és Biztosítsa magát. Clara Bow 8 felvonásos vígjátéka. Ki- vételes hely-árak: 20 és 10 lej.)

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai SZOMBAT, AUGUSZTUS 23.

Bukarest. 20: Dumitrescu operáéne- kesnő dalestje. 20.45: Albu hegedűmű- vész játéka. 21.30 :Tánczene a Lidó- medencéből.

Budapest. 9.15: A rádió házikvar- tettjének hangversenye. Dauber: Ke- leti hangok — ábránd. Cui: Roman- zetta. Moussorgsky: Gopak. Buzás M. Andante cantabile. Lülíng: Erdei ma- nók ünnepe. Joh. Strauss: Keringő- egyveleg. Jakab Terka: Kinevet-e még — slowfox. Goehr: Tavasz — tangó. Brodsky: Valse primavera. Vas Henrik: Nem bánom — fox. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Szalonzenekari hangverseny. Szirmai: Cinnányéros cudar világ. — Suhogó selyemszálak. Gounod: A za- morai sáré — ábránd. Aubry: Kék róza — keringő. Eugen D'Albert: He- gyek alján — ábránd. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak, árfolyamhírek. 4: Vitéz Somfay László novellái: Mártuska könnyei. Forgó kerék. Fel- olvassa Konez Sándor dr.

4.45: Pontos időjelzés.

5: Előadás: „A bélyeggyűjtés”. 5.30: Grammfóhangverseny. Whe- re is my Mayer. Kóla—Szécsén: Süt a mama. „Wenn die Elisabeth“ Wun- der-Bar. A jazz-király. Megyery—Ku- thy: Mért oly huncut kicsike lány. A trombitás és a citrom. O Donna Clara. Ifj. Békeffy—Lajtai: Délután, moso- gatás után. A nevető rendőr.

6: A Székesfővárosi Zenekar hang- versenye. Schubert: Ördögvar — nyi- tány. Bach: Air. Glazunov: Stenka razin Wagner: Tannhäuser. Leonca- vallo: Bajazzók — prólógus. Strauss: Denevér — nyitány.

7.20: Csekey István: „A lapuamoz- galom Finnországban”.

8: Nagy Izabella magyar nótákat énekel.

9: Kovács Andor humoros konfe- ránsza.

9.30: Űgetőversenyeredmények.

9.35: Pontos időjelzés.

9.45: A Rékai Miklós-szalonzenekar hangversenye. Kalmár Pál közremű- ködéssel. Suppé: Könnyű lovasság — nyitány. Brodsky—Harmath: O donna mia. Radó—Szilágyi: Az én babámnak ninesen hozományja. Kál- mán: A cirkuszheregnő — egyveleg. Szenkár—Harmath: Aranypohár. Sal- ly—Szenes: Karikagyűrűjét vissza- adom. Freed—Brown: Orange blossom time. Rékai—Erdődy: Elmennék hoz- zád. Sándor—Szenes: Kis cicám. Na- cio—Herb. Brown: Fababák násza.

10.15: A m. kir. I. honvédgyalogez- red hangversenye. Lehár: Horthy- fiúk előre — induló. Mikus—Csák: Szeptember végén. Ziehrer: Egy rezer vista álma. Abraham: Harminkettes baka vagyok én. Grosz: I-es honvéd induló. Abraham: Honvédbanda — induló. Barna: Ne bántsd a magyart — induló.

Berlin. 18.30: A folyók zenéje. 20: Kabaré a rádióipar palotájából.

Bern. 20: Népzene. 21.30: Gyógyter- mi zenekar. 22.15: Éjfélj tánczene.

Belgrád. 19.30: Harmonikázás. 20: Szlovén dalok. 21: Rádiózenekar. — 22.15: Vendéglői zene. 23.15: Grammo- fón.

Pozsony. 18: Bábszínház. 19.30— 22.20: Prága. 22.25: Brünn. — 22.30: Prága.

Breslau. 20.30: Kabaré. 22.30: Szó- rakoztató zene.

Brit nemzeti műsor. 19.30: Katona- zene. 21: Rádiórevü. 22.20—24-ig: Hangverseny.

Brünn. 22.25: Jazz. 23.20: Prága.

Frankfurt. 19.30: Verdi: „Alarcos- bál” operája. 23—0.30: Kávéházi zene.

Genova. 20.15: Grammfón. 20.40: Strauss: Féketlen tavasz operett.

Genève. 20.30: Könnyű zene. 22.05: Grammfón tánczene. Hamburg. 20: Vidám-est. 21.30: Hel- golandi dalosok. 22.55: Tánczene. Hilversum. 20.55: Hangverseny. — 21.40: Harmonikázás. 22: Népszerű hangverseny. 22.35: Harmonikázás. — 22.55: Grammfón. Huizen. 19.45:—22.40: Házi szalon- zenekar. 22.40: Grammfón. Kalundborg. 20: Régebbi tánczene. 21.40—23: Könnyű zene. 23—0.15: Vendéglői tánczene. Kattovic. 20: Közzene. 20.15: Varsó 23: Tánczene. Kaunas. 18.20: Grammfón. 19: Szó- listák estje. Kassa. 20—22.20: Prága. — 22.25: Brünn. 23.20: Prága.

Aprohirdetések

A kolozsvári ortodox hitközség fő- kántora a nagy ünnepekre jóhangu éne- keseket keres. Jelentkezni lehet Timár- ucca 3 szám alatt.

1—2 kosztos diák teljes kóser ellátást nyerhet zsidó uricsaládnál, modern lak- kás, német nyelvtanulmányi ellenőrzés. Timisoara, Bonnáz u. 6, ajtó 33, I. em.

Intelligens zsidó leányokat felvesz teljes ellátással, legmérsékeltbb áron urinó a központban. Halászné, Hegedüs Sándor ucca 11.

Schwartz Ignác orth. kóser vege- tárius étterme és tejsarnoka Reg. Fer- dinand (Wesselényi ucca) 10 szám alatt megnyit. A felhasználó tejműek saját készítményeim. — Ugyanott naponta friss tehén- és bivalytej házhoz szállítva is kapható.

Konfekciós fiatalember, jómegjele- nésű, ki a német, román és magyar nyelveket tökéletesen bírja, kirakatre- ndező több évi praxissal, állást változtat- na. Megkeresést „Megbízható” jelgé- re a kiadó továbbít.

Intelligens akvizitort felvesz Lepage.

Bal-Sachrisz, esetleg Bal-Muszaf-nak ajánlkozik az ünnepekre 34 éves, csalá- dos, jó hanggal bíró előimádkozó, aki Bal Takio és Bal Kore is. Költségmeg- térítés esetén próbára is megy. Megke- reséseket „Szigoruan vallásos” jelgé- re a kiadóba.

Elsőrangú textil- és divatárkeres- kedő, hosszas gyakorlattal, elsőrangú szakember, bárminemű foglalkozást ke- res. Megkereséseket „Szorgalmas” jel- gére a kiadóba kér.

Filék készen és rendelésre, himzés, csipkebevarrás, montirozás, előnyomda, valamint minden a kézimunkaszakmába vágó munkák jutányos áron Fisch Böske kézimunkaszalonjában Cluj, str. Gh. Baritiu (Malom ucca) 16 szám.

Ortodox uricsalád két diákat vagy leányt teljes ellátásra felvesz. Fűrdő- szoba, zongora van. Weisz, Gyulai Pál ucca 1 szám.

Jókarban levő fűszerüzlet berendezés megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Eladó ládák Mátyás u. 1 udvar, eme- let.

Társak jól jövedelmező vállalatokhoz, kisebb-nagyobb tőkével kerestetnek. Agentura Hajnal, Cluj, Piata Unirii 3.

Zsidó családhoz ajánlkozik házvezető- nőnek intelligens nő, jól főz. Cim: Má- tyás király ucca 2 szám. Elisabeta ka- lapszalon.

Külföldi utjaira ne induljon el Lloyd Utikönyv nélkül: Ausztria 340, Felső- Olaszország 340, Sváje 306. A francia Riviera 238 lej. Kemény, izléses kötés, számos illusztráció és térképpel. Kap- hatók az Uj Kelet könyvosztályában.

A KOLOZSVÁRI MOZGÓK MŰSORA

Aug. 23	MAGYAR SZÍNHÁZ	CARMEN	CORSO	EDISON	SELECT	URÁNIA
Szombat	I. Nevada II. A Marokkói kémnő	I. Égő határ II. Lia	Szombatok szombatja	I Napoleon futárja II. La Paiva	A borneoi szökevény	A vándor

Nyomatott Fraternitas Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomdájában. Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon 9.77

XIII EVF. Cluj—Kö- augusztus 3690 ÉV

Uj Kelet a bányai z... Cikketek után... Képrátokat ne... Végzetesen elhi... aida belügymini

Beis és ká

A Fildan főug harmadik borsai gózzel folyik és m- mozó hatóságok e- minden olyan mo- figyelmüket, ame- függésben vannak okaival és világo- a rejtélyre, amely állitható — euró- képezi. Most teha- ennek a vizgálati- ha továbbra is k- ismeretesen lesz v- tot fog tenni a m- den lévő borsai- magunk, de az eg- és presztizse sze- kívánatos, hogy a- den vonatkozásba- a vizgálat beigaz- oly sok irányban- hogy gyujtogatás- za ki haladéktalan- lítsa őket bíróság- den gyanus mome- gálat arra a megg- Borsán mégsem- hanem csak vélet- eredménye volt a- ádeje, hogy Borsa- deklódés és a köz- Ennek a napire- vannak bizonyos- feltételei. A vizsg- gativ befejezése n- borsai problémát. jogi oldalát fogja- nek, de nem fogja- házakat, nem fog- hajléktalanok ezre- nyérhez juttatni- vesztett családokat- amíg Borsán üszk- az égre, amíg a zsi- többsége szabad- és zsufoolt odukban- és föltelni napjait, ad- lan és nyugtalan- számunkra s az or- a nyitott kérdé- akart hozzajárulni- Klub akkor, amik- képviselő utján in- vezető tagjainál, h- rités utján nyujts- tgett Borsa felépít- yet Vaída belügy- érvencióra adott, a helyzet diktálta- rint a kormány n- borsaiaknak azo- ez hallgatóságos b- tak, hogy gyujtog- borsai tüzet egysz- ekinti, olyanak, z- vagy a dürostorm- Ha a borsai káro- olbanásban részes- ggal tiltakozhatt- ini, dürostori és a- A leghatározott- zállanunk Vaída- tejtésével, amely- s nélkülöz mind- politikai koncepció- abban a nemvárt e- lik vizgálat is n- árna, sem tekinth- sapásnak azon el- elenségek köveke- teretében lezajlott- emény tudatában- zétválasztani az- ómtól és megáfoll- ágot mondott Mol- ományi igazgató. nok fölött könnye- te ki, hogy ebben- nita gyűlölködés- Ezt látjuk mi is- filg. Végzetesen elhi- aida belügymini